

SAMLENOTAT

Klima-, Energi- og Bygningsministeriet
25. februar 2015

Rådsmøde (energi) den 5. marts 2015

Dagsorden	Side
1. Energiinfrastruktur: Udvikling og prioriteter	2
- <i>Præsentation fra Kommissionen</i>	
- <i>Politisk drøftelse</i>	
2. Energiunionen	6
- <i>Præsentation fra Kommissionen</i>	
- <i>Udveksling af synspunkter</i>	

1. Energiinfrastruktur: Udvikling og prioriteter

KOM(2015)82

Revideret notat. Ændringer er markeret med streg i margenen.

1. Resumé

Der forventes på energirådsmødet den 5. marts 2015 en præsentation fra Kommissionen og en politisk drøftelse af europæisk energiinfrastruktur med fokus på udvikling og prioriteter. Den politiske drøftelse sker på baggrund af en meddelelse fra Kommissionen om status for gennemførelsen af målsætningen om opnåelse af 10-procentsmålet for grænseoverskridende forbindelser på elområdet (interkonnektorer) og et forbedret el-net i 2020. Energiministrenes drøftelse af energiinfrastruktur forventes at skulle forberede Det Europæiske Råds drøftelse af energiinfrastruktur på forårstopmødet i marts 2015.

2. Baggrund

Den fortsatte udbygning med el- og gasforbindelser mellem EU's medlemsstater er afgørende for at sikre et fuldt integreret og velfungerende indre marked. Nye udlandsforbindelser er endvidere centrale for at indpasse stadigt større mængder vedvarende energi og understøtte forsyningsikkerheden.

Det Europæiske Råd vedtog i februar 2011, at ingen EU-medlemsstater bør forblive isoleret fra de europæiske gas- og elektricitetsnet efter 2015. Denne beslutning er særligt møntet på medlemsstaterne i Østeuropa. Med forordningen om retningslinjer for den trans-europæiske energiinfrastruktur (vedtaget den 21. marts 2013) og den dertil hørende finansieringsdel (Connecting Europe Facility) er der skabt bedre rammer for en hurtigere udbygning af el- og gasinfrastrukturene i EU.

Det Europæiske Råd opfordrede i konklusionerne fra mødet den 20.-21. marts 2014 blandt andet til at intensivere indsatsen for en hurtig gennemførelse af samtlige foranstaltninger med henblik på at opfylde målet om at opnå sammenkobling af landene svarende til mindst 10 procent af den installerede elproduktionskapacitet for alle medlemsstater. Kommissionen blev senest i juni 2014 opfordret til at foreslå specifikke sammenkoblingsmål til opfyldelse i perioden indtil 2030 med henblik på at træffe afgørelse herom senest i oktober 2014 med særlig vægt på at forbedre sammenkoblingerne med de mere fjertliggende og/eller mindre velforbundne dele af det indre marked.

Konklusionerne fra Det Europæiske Råd den 23.-24. oktober 2014 understregede vigtigheden af det fuldt udfoldede og forbundne indre energimarked, samt at det ville være en prioritet at undgå ineffektive interkonnektorer. Der ville blive taget hastende forholdsregler for at opnå et minimum af 10 procent interkonnektivitet på elområdet inden 2020. Særligt fremhævedes de baltiske lande samt Spanien og Portugal som områder, hvor der var brug for en ekstra indsats. Kommissionen blev anmodet om at komme med forslag, herunder om finansiering inden for eksisterende budgetrammer. Det blev ligeledes konkluderet, at Kommissionen jævnlige skulle rapportere til Det Europæiske Råd om udviklingen med det formål at opnå et mål på 15 procent i 2030.

Målet for interkonnektion vil skulle nås gennem implementering af PCI-projekter (Projekter af Fælles Interesse). Medlemsstaterne og Kommissionen har ansvaret for at facilitere implementeringen af PCI-projekterne i disse særligt fremhævede lande. Såfremt det ikke herigennem lykkes at opnå 10-procentsmålet, vil der skulle identificeres nye projekter, og EU-finansiering af disse projekter skal stilles til rådighed. En ny runde med udpegning af projekter er påbegyndt, og en endelig liste ventes klar i slutningen af 2015.

Kommissionen forventes at lægge større vægt på at løse infrastrukturproblemer i bestemte dele af Europa ved et udvidet regionalt samarbejde under ledelse af Europa-Kommissionen. Her forventes de regionale grupper i henhold til infrastrukturforordningen at komme til at spille en central rolle.

Kommissionen har taget initiativ til at udarbejde en investeringsplan – den såkaldte Juncker-plan - der skal medvirke til at skabe vækst i EU ved at accelerere investeringer i infrastruktur, heriblandt på energiområdet.

3. Formål og indhold

På energirådsmødet forventes en præsentation fra Kommissionen og en politisk drøftelse af energiinfrastruktur med fokus på udvikling og prioriteter. Den politiske drøftelse vil ske på baggrund af Kommissionens meddelelse om opnåelse af 10-procentsmålet for grænseoverskridende forbindelser på elområdet (interkonnektorer) og et forbedret el-net i 2020, KOM(2015) 82.

Meddelelsen opridser fordelene ved et bedre forbundet energisystem i form af forbedring af forsyningssikkerheden, et forbedret indre energimarked, samt bedre integration af vedvarende energikilder. Den indeholder en opdatering af, hvor langt medlemsstaterne er i forhold til implementering af 10-procentsmålet samt 2015-målet om at ende isolering fra energinettet. Kommissionen konkluderer, at en række medlemsstater ligger under målsætningen, men at de fleste kan nå målet gennem implementering af de nuværende infrastrukturprojekter af fælles europæisk interesse (PCI-projekter). 10-procentsmålet skal primært opnås gennem implementering af disse projekter.

Kommissionens meddelelse understreger finansieringsmulighederne for energiinfrastruktur gennem den eksisterende Connecting Europe Facilitet, struktur- og investeringsfondene og EU's netop vedtagne investeringsplan (EFSI). Meddelelsen understreger vigtigheden af, at medlemsstaterne fuldt ud implementerer Infrastrukturforordningens bestemmelser om tilladelser til projekterne. Endvidere er der fokus på fremme af det regionale infrastrukturetsamarbejde i de regionale grupper etableret under Infrastrukturforordningen. Derudover er der fokus på 2015-målet og den næste PCI-liste, som er under udarbejdelse i de regionale fora under Infrastrukturforordningen. I et bilag til meddelelsen listes de PCI-projekter, der bidrager til opnåelse af 10-procentsmålsætningen. Endelig vil Kommissionen i slutningen af 2015 etablere et infrastrukturforum, som skal diskutere og finde løsninger til problemer fælles for de regionale grupper.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Den politiske drøftelse forventes ikke at have direkte konsekvenser for dansk ret.

7. Konsekvenser

Lovgivningsmæssige konsekvenser

Den politiske drøftelse medfører i sig selv ikke lovgivningsmæssige konsekvenser.

Statsfinansielle og samfundsøkonomiske konsekvenser

Den politiske drøftelse medfører i sig selv ikke statsfinansielle og samfundsøkonomiske konsekvenser.

Administrative konsekvenser for erhvervslivet

Den politiske drøftelse medfører i sig selv ikke administrative konsekvenser for erhvervslivet.

Beskyttelsesniveauet

Den politiske drøftelse medfører ikke i sig selv konsekvenser for beskyttelsesniveauet i Danmark.

8. Høring

Samlenotatet er sendt i høring forud for møde i Klima-, Energi- og Bygningspolitisk Specialudvalg den 2. februar 2015. Følgende bemærkninger fremkom på mødet i specialudvalget:

Dansk Energi (DE) lagde stor vægt på rettidig udbygning af energiinfrastruktur, som fremmer de tre hovedformål for europæisk energipolitik (konkurrencedygtig energi, forsyningssikkerhed og bæredygtighed). DE fandt det vigtigt, at udbygningen sker i overensstemmelse med retningslinjerne for den transeuropæiske energiinfrastruktur, og de så ikke en målsætning i forhold til interkonnektorer som en dårlig idé. DE så gerne, at den kommende PCI-liste indeholdt et kabel mellem Danmark og UK, ligesom DE gerne så de interne nationale flaskehalse, f.eks. i Tyskland, adresseret, da disse på grund af priszonestrukturer udgør en væsentlig barriere for et fuldt integreret indre energimarked. Derudover efterspurgte de en statusoversigt fra Kommissionen over de projekter på den første PCI-liste, der er forsinkede.

Dansk Industri fremførte, at de ikke så et problem med brugen af ordet markedsbaseret, og at over/underinvestering var vigtige parametre at have med.

Det Økologiske Råd (DØR) fremførte, at infrastrukturudbygningen ikke udelukkende sker på et markedsbaseret grundlag, da det er rammebetingelserne, der driver udbygningen. DØR var enig i, at der skal lægges vægt på fælles cost-benefit analyser i stedet for nationalt forskellige beregninger. DØR fandt, at man burde være varsomme med brugen af begrebet overinvestering, hvis ikke det ses i et langsigtet perspektiv, da infrastrukturudbygning har langsigtede perspektiver. DØR understregede behovet for at minde de andre medlemsstater i EU om, at det tager lang tid med etableringen af interkonnektorer samt fremførte, at man måtte se infrastrukturudbygningen i tæt sammenhæng med udbygningen af vedvarende energi.

Greenpeace støttede op om DØR's og VE's synspunkter angående infrastruktur. De understregede vigtigheden af også at se på nationale transmissionsforbindelser, så fokus ikke kun er på det internationale samarbejde. Greenpeace fremførte videre, at det handler om at optimere hjemlige tiltag med internationale tiltag. Det er ikke enten-eller, men både-og.

Landbrug & Fødevarer pointerede, at udbygningen af energiinfrastruktur er vejen til at fremme udbredelse af bedre og billigere vedvarende energi – også i Danmark. Landbrug & Fødevarer understregede, at det er vigtigt at fokusere på gasforsyningssikkerheden med tanke på den nuværende geopolitiske situation. Udbygningen af gasinfrastruktur måtte håndteres på en måde, så det ikke var fossil gas men andre typer gas, der flød gennem gasledningerne om 50 år.

NOAH støttede DØR og VE's syn på infrastruktur. Det blev nævnt, at de tidligere har været kritisk overfor elmotorveje, da NOAH hellere så udfordringen om forsyningssikkerhed adresseret regionalt.

VedvarendeEnergi (VE) fandt, at der ikke kun skulle være fokus på elinfrastruktur, men også på gasinfrastruktur. VE fremførte, at de ønskede en mere klar afstandtagen i forhold til at give midler til gasinfrastruktur. De opfordrede desuden til, at ordet "effektiv" blev tilføjet til markedsbaseret tilgang.

Vindmølleindustrien bemærker, at udbygning med elinfrastruktur såvel i form af interkonnektorer (tilgængelige for im- og eksport), som i form af håndtering af flaskehalse internt i medlemslandene, spiller en væsentlig rolle for en omkostningseffektiv udbygning med vedvarende energi. Et element, der bør tages i betragtning ved udvælgelse af PCI-projekter er de enkelte infrastrukturforbindelsers bidrag til bedre udveksling af vedvarende energiressourcer, særligt i forhold til regional udnyttelse af havvindressourcer i Nord- og Østersøen.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

På baggrund af drøftelserne op til og på Det Europæiske Råd i oktober 2014 må der forventes at være forskellige holdninger til hastighed og prioriteter for udbygningen af energiinfrastruktur.

For så vidt angår interkonnektorer har de lande, der karakteriseres som energiisolerede øer (bl.a. Baltikum og den Iberiske halvø), været stærkt optaget af en øget målsætning for sammenkoblingsmål. Navnlig har Portugal og Spanien haft vanskeligt ved at få lydhørhed hos Frankrig vedrørende behovet for yderligere sammenkoblingskapacitet, men der synes at have været fremdrift i dialogen på dette spørgsmål i den mellemliggende periode.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen lægger generelt stor vægt på rettidig udbygning af energiinfrastruktur i Europa til fremme af det indre marked, øge forsyningssikkerheden og fremme integration af vedvarende energi. Baseret ikke mindst på de gode erfaringer med det nordiske el-samarbejde lægger regeringen vægt på at fremme regionalt samarbejde om energiinfrastruktur. EU-finansiering af infrastrukturprojekter er ikke nødvendigvis afgørende for, om forbindelserne bliver etableret, hvis bilaterale uenigheder er årsagen til den manglende udbygning, og regionalt samarbejde kan her spille en positiv rolle.

Regeringen lægger vægt på, at infrastrukturudbygningen primært skal finde sted på et markedsdrevet grundlag og i overensstemmelse med forordningen om retningslinjer for den trans-europæiske energiinfrastruktur, hvor PCI-projekter udvælges af regionale fora på baggrund af en fælles cost-benefitanalyse for at sikre, at der hverken over- eller underinvesteres i energiinfrastruktur. Underinvestering vil give ringere mulighed for udnyttelse af den vedvarende energi på europæisk plan samt påvirke forsyningssikkerheden og velfungerende markeder, mens overinvestering fører til omkostninger uden samtidig nytteværdi.

11. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

2. Energiunionen

KOM(2015)80

Revideret notat. Ændringer er markeret med streg i margenen.

1. Resumé

Kommissionen har den 25. februar 2015 fremsat en meddelelse om en strategi for en modstandsdygtig Energiunion med en fremadskuende klimapolitik. Strategien baserer sig på fem gensidigt uafhængige dimensioner: 1) Forsyningsikkerhed, 2) gennemførelse af det indre energimarked, 3) reduktion af energiforbruget via energieffektivitet, 4) reduktion af CO₂-udledninger og 5) forskning, innovation og konkurrence. Strategien, der ledsages af en handlingsplan, indeholder både en videreførelse af kendte politikker og initiativer samt nye udspil.

På energirådsmødet den 5. marts forventes en præsentation fra Kommissionen og udveksling af synspunkter om den strategi og handlingsplan for etablering af en Energiunion, som Kommissionen forventes at fremlægge den 25. februar 2015. Det forventes desuden, at Det Europæiske Råd skal behandle strategien på mødet den 19.-20. marts 2015.

2. Baggrund

På mødet i Det Europæiske Råd den 26.-27. juni 2014 blev det aftalt at etablere en "modstandsdygtig Energiunion med en fremadskuende klimapolitik", som en af fem strategiske prioriteter for EU i de næste 5 år.

Ideen med en Energiunion opstod oprindeligt med Jacques Delors forslag om et europæisk energifællesskab (2010) og udspringer af et ønske om at styrke EU's interne og eksterne energipolitik. Behovet for at skabe en mere sammenhængende europæisk energipolitik er sidenhen aktualiseret af den geopolitiske situation, den nyligt indgåede aftale blandt EU's stats- og regeringschefer om 2030-rammen for energi- og klimapolitikken og Juncker-kommissionens tiltrædelse.

Da kommissionsformanden omtalte Energiunionen i sin præsentation af de politiske retningslinjer for den nye Kommission den 15. juli 2014, lagde Juncker bl.a. vægt på behovet for at samle EU's ressourcer, kombinere infrastruktur, forene EU's forhandlingsstyrke over for tredjelande, diversificere energikilder og mindske energifafhængigheden. Derudover fremhævede Juncker ambitionen om, at EU forbliver førende inden for vedvarende energi, øger energieffektiviteten og fører an i kampen mod den globale opvarmning.

Næstformanden for Kommissionen med ansvar for Energiunionen Maros Šefčovič har fået i opdrag at etablere de strategiske rammer for Energiunionen, og han skal koordinere indsatser og samarbejdet mellem de 12 kommissærer, der vil blive involveret i arbejdet med Energiunionen.

I sin tiltrædelsestale præsenterede Šefčovič en Energiunion baseret på følgende fem elementer; 1) forsyningsikkerhed, 2) konkurrenceevne og gennemførelse af det indre energimarked, 3) begrænsning af energiforbruget via energibesparelser og energieffektivitet, 4) reduktion af CO₂ og 5) forskning og innovation.

3. Formål og indhold

Kommissionen har den 25. februar 2015 fremsat en meddelelse om en strategi for en modstandsdygtig Energiunion med en fremadskuende klimapolitik, KOM(2015) 80. Strategien er ledsaget af en handlingsplan. Der forventes på energirådsmødet en præsentation fra Kommissionen og udveksling af synspunkter om strategien og handlingsplanen for Energiunionen.

Strategien indeholder både en videreførelse af kendte politikker og initiativer samt nye udspil. Strategien baserer sig på fem gensidigt uafhængige dimensioner:

- 1) Forsyningssikkerhed
- 2) Et fuldt integreret indre energimarked
- 3) Reduktion af energiforbruget via energieffektivitet,
- 4) Reduktion af CO₂-udledninger
- 5) Forskning, innovation og konkurrence.

Strategien omtaler desuden – ud over de fem dimensioner – et forvaltningssystem for Energiunionen.

Forsyningssikkerhed

Formålet bag strategiens dimension **forsyningssikkerhed** er at sikre et mere effektivt energiforbrug og gennemførelsen af det indre energimarked. Strategiens initiativer har bl.a. fokus på implementering af EU's Forsyningssikkerhedsstrategi (KOM (2014) 330), diversificering af energiforsyningen, forøget udnyttelse af LNG, en styrkelse af EU's forhandlingsevne i forhold til leverandører fra tredjelande f.eks. gennem frivilligt gasindkøb og en forøgelse af gas- og elektricitetsforsyningssikkerheden. Derudover er der fokus på styrket koordinering af den eksterne energipolitik via strategiske partnerskaber med EU's nabolande, en revision af beslutningen om mellemstatslige aftaler (IGA'er) i 2016 og en styrkelse af Energifællesskabet.

Gennemførelse af det indre marked

Inden for dimensionen om et **fuldt integreret indre energimarked** sættes der fokus på fire overordnede indsatsområder:

- Udbygningen af infrastruktur med fokus på PCI-projekterne (projekter af fælles interesse) og fremskridt mod 10 procents-målsætningen for elforbindelser.
- Regulering med fokus på den fulde implementering af 3. liberaliseringspakke håndhævelse af konkurrenceregler og statsstøttereglerne, vedtagelse af netreglerne, styrkelse af ACER og TSO'ernes samarbejdsorganisationer. Kommissionen vil endvidere forelægge et forslag til lovgivning for et nyt markedsdesign, der bl.a. vil tage højde for øget egenproduktion og sikre større udnyttelse af forbrugerens potentiale til øget fleksibilitet til gavn for VE-integration.
- Øget regionalt samarbejde på teknisk niveau.
- Aktivering af forbrugere bl.a. gennem udrulning af intelligente målere og smart grids, samt udfasning af regulerede priser, under hensyntagen til sårbare forbrugere.

Reduktion af energiforbruget via energieffektivitet

Kommissionen lægger desuden op til, at Energiunionens tredje dimension, reduktion af **energiforbruget via energieffektivitet**, bliver en vigtig del af det fremtidige samarbejde. Strategien tager især udgangspunkt i revisioner og mulige stramninger af allerede iværksatte initiativer som energieffektivitetsdirektivet, ecodesigndirektivet, energimærkningsdirektivet og bygningsdirektivet.

Der lægges op til, at især bygnings- og transportsektoren vil være i fokus i forbindelse med initiativer til begrænsning af energiforbruget. For så vidt angår bygninger henvises der bl.a. til, at der er behov for, at medlemsstaterne iværksætter tiltag, der udnytter energieffektivitetspotentialet i bygninger. Kommissionen vil bl.a. støtte muligheder for at forenkle adgangen til finansiering på dette område. På transportområdet lægges der op til en opstramning af eksisterende initiativer, bl.a. CO₂-krav til person- og varebiler og tiltag med henblik på at øge effektivitet og reducere emissionerne fra tung transport. Der vil endvidere være fokus på øget brug af alternative brændstoffer og tilhørende infrastruktur samt yderligere elektrificering af transportsektoren.

Reduktion af CO₂-udledninger

Strategiens initiativer inden for det fjerde element i Energiunionen, **reduktion af CO₂**, fokuserer på de globale klimaforhandlinger, herunder vejen til COP21 i Paris, samt en reform af EU's kvotehandelssy-

stem. Kommissionen lægger således op til i regi af 2030-rammen at fremsætte lovgivningsforslag om en revision af ETS-systemet samt forslag om non-ETS-sektoren.

Strategien fokuserer desuden på en fortsat udbygning af vedvarende energi (VE). I forhold til dette gentager strategien kommissionsformand Junckers ambition om, at EU skal være verdensførende inden for VE. Der henvises til, at EU har sat et 2030-mål på mindst 27 pct., og at EU allerede er på vej til at nå sit 2020-mål på 20 pct. vedvarende energi. VE skal gradvist og effektivt integreres i markedet, som samtidig skal tilpasses vedvarende energi. Der lægges op til, at der vil komme en VE-pakke i 2016 eller 2017, som blandt andet vil indeholde en revision af det nuværende VE-direktiv.

Strategien peger endvidere på, at der er behov for at investere i avancerede, bæredygtige alternative brændstoffer, som f.eks. biobrændstoffer og bioøkonomien generelt.

Forskning, innovation og konkurrenceevne

Kommissionen henviser i relation til Energiunionens femte dimension, **forskning, innovation og konkurrenceevne**, til, at for at have en fuldt koordineret og fokuseret forskning, som effektivt kombinerer EU og medlemsstaternes programmer med hensyn til fælles mål og leverancer, så er der behov for at iværksætte en integreret tilgang, bl.a. i forhold til at sikre mere effektive links mellem forskning og industri. Kommissionen vil derfor lancere en ny europæisk energistrategi for forskning og innovation, der skal være med til at accelerere transformationen af energisystemerne. Tiltag, der skal iværksættes, vil blive grupperet omkring fire prioriteter: 1) at EU skal være førende inden for vedvarende energiteknologier, 2) deltagelse af forbrugere i energiovergangen gennem smart grids, smart cities etc., 3) effektive energisystemer og 4) mere bæredygtige transportsystemer.

Forvaltningssystem

Kommissionen henviser i strategien til, at Energiunionen har behov for en integreret forvaltnings- og monitoreringsproces, der sikrer, at de energirelaterede initiativer på europæisk, regionalt, nationalt og lokal niveau bidrager til Energiunionens mål. Forvaltningsprocessen skal bl.a. have til formål at sikre implementering af det indre energimarked og 2030-rammen, navnlig målene for energieffektivitet, vedvarende energi, non-ETS systemet og interkonnektorer. Derudover vil den bl.a. skulle sikre strømlining af nuværende rapporteringskrav, øge samarbejdet mellem medlemsstaterne og Kommissionen samt sikre en dialog med interessenter.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Ikke relevant.

7. Konsekvenser

Lovgivningsmæssige konsekvenser

Udveksling af synspunkter om strategi og handlingsplan for Energiunionen har ikke umiddelbart konsekvenser for dansk lovgivning.

Statsfinansielle og samfundsøkonomiske konsekvenser

Udveksling af synspunkter om strategi og handlingsplan for Energiunionen har ikke umiddelbart statsfinansielle eller samfundsøkonomiske konsekvenser.

Administrative konsekvenser for erhvervslivet

Udveksling af synspunkter om strategi og handlingsplan for Energiunionen har ikke umiddelbart konsekvenser for erhvervslivet.

Beskyttelsesniveauet

Udveksling af synspunkter om strategi og handlingsplan for Energiunionen skønnes ikke at berøre beskyttelsesniveauet i Danmark.

8. Høring

Samlenotatet er sendt i høring forud for møde i Klima-, Energi- og Bygningspolitisk Specialudvalg den 2. februar 2015. Følgende bemærkninger fremkom på mødet i specialudvalget:

Dansk Energi støttede regeringens arbejde for, at Energiunionen bør fokusere på de langsigtede mål for en lavemissionsøkonomi samt på et effektivt og integreret indre energimarked. Dansk Energi bemærkede endvidere, at strategien for Energiunionen bør udarbejdes i tæt samspil med Kommissionens arbejde med 2030-forvaltningssystem, og at denne forvaltningsramme så vidt muligt bør indrettes til effektivt at fremme de fælles 2030-målsætninger. Endelig fremhævede Dansk Energi en ambitiøs strukturel reform af ETS, en snarlig indfasning af den foreslåede Markeds-Stabilitets Reserve (MSR) og fokusering på udbygningen af VE og EE som væsentlige elementer i Energiunionen.

Greenpeace beklagede, at Danmarks målsætning om 100 pct. vedvarende energi ikke var afspejlet i teksten og mente, at "vedvarende energi" burde være indeholdt i en af titlerne på Energiunionens fem elementer. Vedvarende energi var heller ikke direkte nævnt i beskrivelsen af forventningerne til Energiunionens fjerde element, "reduktion af CO₂". I teksten henvistes til lavemissionsøkonomi og lavemissionsteknologier, som også understøtter CCS og atomkraft. Greenpeace mente, at Danmark skulle arbejde for en målsætning om 100 pct. vedvarende energi også på EU-plan.

NOAH fremførte, at markedet kun kan løse problemer, hvis der er en decideret politik. Det indre energimarked bør således ikke optræde som et mål i sig selv, men som et middel til at nå nogle mål. Klimaet bør i den sammenhæng være det vigtigste mål for Energiunionen.

Vedvarende Energi bemærkede, at der er stor sammenhæng mellem de fem elementer i Energiunionen, og at Danmark bør arbejde for, at de fem elementer ikke behandles isoleret, men bliver tænkt sammen.

Vindmølleindustrien bemærker, at regeringen bør fremhæve bidraget fra vedvarende energiresourcer til elementerne i Energiunionen, særligt i forhold til forsyningssikkerhed, dekarbonisering og forskning og udvikling. Vindmølleindustrien opfordrer til, at et tættere regionalt samarbejde om anvendelse af havvind fremhæves som et konkret deliverable i indsatsen mod en energiunion, ligesom fastlæggelsen af et effektivt og ubureaukratisk forvaltningssystem for 2030-målene skal stå centralt i udviklingen af energiunionen.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Da strategien fortsat er under udarbejdelse, er der endnu ikke kendskab til medlemslandenes holdninger hertil. Det er dog vurderingen, at medlemslandene overvejende er positivt stemt overfor etableringen af Energiunionen baseret på de fem nævnte elementer.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen støtter etableringen af en "modstandsdygtig Energiunion med en fremadskuende klimapolitik".

Regeringen lægger vægt på, at strategien for Energiunionen fokuserer på at realisere det langsigtede mål om en lavemissionsøkonomi i 2050 og adresserer eventuelle barrierer, der kan stå i vejen for realiseringen af dette mål. Regeringen lægger også vægt på, at Energiunionen fokuserer på at skabe et effektivt energimarked, der både kan styrke EU's energiforsyningssikkerhed, konkurrenceevne og bæ-

redygtighed. EU's 2030-mål for CO₂-reduktioner, vedvarende energi og energieffektivitet tjener som vigtige skridt på vejen til at realisere dette mål.

Regeringen støtter Kommissionens sigte mod en mere integreret klima- og energipolitik, der tilstræber større sammenhæng og synergi mellem de forskellige elementer i energi- og klimapolitikken, herunder bedre koordinering med relevante politikområder (eksempelvis handels-, udenrigs-, transport- og landbrugspolitikken).

Med det langsigtede perspektiv for at nå klima- og energimålsætningerne for 2030 og 2050 in mente, mener regeringen, at Energiunionen skal:

- Sikre at det indre energimarked, som bør være kernen i Energiunionen, fuldt ud implementeres og styrkes yderligere for at fremme forsyningssikkerheden og sikre konkurrencedygtige energipriser. Styrket regionalt samarbejde, fremme af markedssignaler i el- og gasreguleringen og udbygning af energiinfrastrukturen med pligt til at holde forbindelserne åbne er væsentlige redskaber i den sammenhæng. Udviklingen af øget fleksibilitet på både udbuds- og efterspørgselssiden i navnlig elmarkedet er afgørende elementer i bestræbelserne på at absorbere betydelige mængder fluktuierende VE på omkostningseffektiv vis.
- Fortsat fokusere på reduktion af energiforbruget via energieffektiviseringer og udbygning af vedvarende energi som væsentligste midler til at nå EU's langsigtede energi- og klimamål. Et effektivt og ubureaukratisk forvaltningssystem til at sikre opfyldelse af 2030-målene vil i den forbindelse være helt afgørende, og det kan samtidig fremme fuld implementering af det indre energimarked.
- Gennemføre en strukturel reform af EU's kvotehandelssystem med henblik på at sikre et tilstrækkeligt prissignal som incitament til investeringer i vedvarende energi. Et væsentligt styrket kvotehandelssystem er centralt for EU's indsats for at opfylde de langsigtede klimamålsætninger.
- Styrke europæisk energidiplomati i lyset af de senere års geopolitiske begivenheder og den globale konkurrence om energiressourcer. En styrkelse af EU's eksterne energipolitik og partnerskaber og bedre koordinering af EU's eksterne energipolitik kan medvirke til at diversificere den eksterne energiforsyning, forbedre infrastruktur og afhjælpe afbrydelser i markedet.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg.